

Meland kommune,
Postboks 79,
5906 FREKHAUG

Saksbehandlar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

MELAND KOMMUNE - BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Fylkesmannen har motteke særutskrift av kommunestyresak om budsjett for 2019 og økonomiplan, vedteke i kommunestyremøte 12. desember 2018.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning etter kommunelova § 60.

Etter § 15 i forskrifter om årsbudsjettet skal årsbudsjettet, slik det er vedteke av kommunestyret, liggja føre som eige dokument innan 15. januar. Økonomiske oversyn må vera utarbeidd innan 1. mars i budsjettåret.

Etter kommunelova § 45 tredje punkt skal innstillinga til årsbudsjett ha vore lagt ut til offentleg gjennomsyn i minst 14 dagar før handsaming i kommunestyret.

Det er i statsbudsjettet lagt opp til ein reduksjon i skatteøyret for kommunane frå 11,80 prosent i 2018 til 11,55 prosent i 2019.

Frie inntekter

Kommunen har budsjettert med kr 206,4 mill. i skatt på eige og inntekt for 2019.

I 2018 var det ein samla skatteauke for kommunane i landet på 3,8 prosent. Det er i framlegget til revidert nasjonalbudsjett rekna med ein skatteauke for kommunane frå 2018 til 2019 med 1,2 pro-sent.

Kommunen sitt skattenivå i 2018 var 83,9 prosent av landsgjennomsnittet.

I rammeoverføringa til kommunane er det symmetrisk inntektsutjamning. Kommunar med skatte-nivå over landsgjennomsnittet får eit trekk i 2019 tilsvarande 60 prosent av differansen mellom eige skattenivå og landsgjennomsnittet.

Kommunar med skattenivå under landsgjennomsnittet får kompensasjon i 2019 tilsvarande 60 pro-sent av differansen mellom landsgjennomsnittet og eige skattenivå. Kommunar med skattenivå under 90 prosent av landsgjennomsnittet får også tilleggskompensasjon tilsvarande 35 prosent av differansen mellom 90 prosent av landsgjennomsnittet og eige skattenivå.

Kommunen sine frie inntekter består av ordinær skatt og statleg rammeoverføring, medrekna inntektsutjamning. Sum frie inntekter er budsjettert til kr 459,6 mill.

Inntektsprognosen for 2019 er no oppdatert med endelege innbyggjartal per 01.01.2019 og inn-komen skatt i 2018. Grunnlaget for inntektsutjamninga vil vera innbyggjartal per 01.01. 2019. For innbyggjartilskot og utgiftsutjamninga med aldersfordeling er grunnlaget innbyggjartal per 01.07.2018.

Dei frie inntektene er ikkje budsjetterte for høgt samanlikna med den siste inntektsprognosen.

Eigedomsskatt

Det er budsjettert med kr 20,3 mill. i eigedomsskatt for 2019. Innkomen eigedomsskatt i 2018 var kr 19,4 mill. Pårekna auke i eigedomsskatten skuldast at det er blitt nokon fleire eigedomar i berekningsgrunnlaget.

Eigedomsskatt på verk og bruk, andre næringsseigedomar og oppdrettsanlegg blir utrekna etter skattesats 7,0 promille i 2019. Eigedomsskatt på hus, fritidseigedomar og andre eigedomar blir utrekna etter skattesats 3,5 promille i 2019. Dette er dei same skattesatsane som for 2018.

Renteinntekter og utbytte

Renteinntekter og utbytte er budsjettert med til saman kr 5.650.000,-.

Renteinntekter og utbytte er i rekneskapen for 2018 om lag kr 6 ¼ mill.

Pris og kostnadsvekst

Den samla pris- og kostnadsveksten i kommunane (kostnadsdeflatoren) er i framlegget til revidert nasjonalbudsjett 3,0 prosent. I dette inngår pårekna lønsvekst med 3,2 prosent.

Avdrag

I økonomireglane er det gitt minimumskrav for storleiken på årlege avdrag. Etter kommunelova § 50 sjuande ledd kan attståande løpetid for kommunen si samla gjeldsbyrde ikkje overstiga den vegde levetida for kommunen sine anleggsmidlar ved det siste årsskiftet.

Kommunelova set eit minstekrav til totale låneavdrag for kommunen. Ein hovudregel vil vera at årlege låneavdrag som eit minimum må utgjera om lag 3 ½ - 4 prosent av lånegjelda (når formidlingslån og avdrag på slike lån ikkje er rekna med). Vi vil rå kommunen til at dei ordinære avdraga minst er på dette nivået.

Det er budsjettert med kr 21,4 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån). Dei budsjetterte avdraga oppfyller det tilrådde minstenivået.

Driftsresultat

Kommunelova § 46 punkt 6 legg til grunn at det blir budsjettert med eit driftsresultat som minst er tilstrekkeleg til å dekkja renter, ordinære avdrag og nødvendige avsetjingar (inkl. inndekning av underskot).

Paragraf 3 i forskriftene om årsrekneskapen presiserer nærare det driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen skal omfatta. Som hovudregel må til dømes ei inntekt og innbetaling som ikkje er ordinær, bli ført i investeringsrekneskapen.

Det er eit netto driftsunderskot i budsjettet med kr 20 ¼ mill. Dette underskotet er i stor grad plan-lagt dekt med bruk av disposisjonsfond, kr 16,1 mill.

Det er eit netto driftsoverskot i rekneskapen for 2018 med kr 4,7 mill. Det utgjer berre 0,7 prosent av driftsinntektene i 2018. I resultatet inngår ekstraordinær utbetaling frå havbruksfondet med kr 2,8 mill.

Disposisjonsfondet er kr 26,1 mill. ved utgangen av 2018. Det utgjer 4,3 prosent av driftsinntektene i 2018. Det er i stor grad lagt opp til bruk av disposisjonsfondet i 2019. Budsjettert bruk er kr 16,1 mill. Kommunen har unytta midlar på flyktningefondet, om lag kr 20 mill., som vil bli overført til disposisjonsfondet.

Kommunen sitt netto driftsresultat i rekneskapen for 2018 må bli vurdert som svakt. Det er budsjettert med eit stort netto driftsunderskot for 2019. Det er difor ein stor ubalanse på drifta i år. Driftsutgiftene er for høge i år samanlikna med driftsinntektene. Denne ubalansen bør ikkje bli vidareført i den nye kommunen frå neste år.

Det tekniske berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi har tilrådd eit nivå for netto driftsoverskot, i prosent av driftsinntektene, på minst 1 ¾ prosent for kommunane generelt.

Fylkesmannen si vurdering er at netto driftsoverskot bør vera noko høgare enn 1 ¾ prosent av driftsinntektene for å kunne handtere svvingar i inntektene og for å ha stabilitet i tenestene.

Investering, lånegjeld og kapitalutgifter

I 2019 er det planlagt brutto investeringar for til saman kr 205,4 mill. Av investeringane utgjør avgiftsfinansierte investeringar innan vass- og avlaupssektoren kr 104,0 mill.

Investeringane er i hovudsak planlagt finansierte med bruk av lån, kr 190,0 mill. I tillegg er investeringane planlagt finansierte med momskompensasjon (kr 15,4 mill.).

Eigenkapitalinnskot KLP, kr 1,05 mill., blir i samsvar med økonomireglane finansiert utan lån. Det er budsjettert med startlån, kr 8,0 mill., til vidare utlån.

Vi har rekna ordinær langsiktig gjeld per 31.12.2017 for kommunane samla i Hordaland, utanom Bergen, til kr 87.055,- per innbyggjar. I det talet er ikkje pensjonsforplikting medrekna. Det til-svarande talet for kommunen er kr 73.661,-.

Kommunane samla i Hordaland, utanom Bergen, har eit gjeldsnivå som ligg noko høgare enn landsgjennomsnittet. Landsgjennomsnittet (utanom Oslo) si langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2017 var kr 78.511,- per innbyggjar. Pensjonsforplikting er ikkje medrekna.

Kommunen si brutto lånegjeld ved utgangen av 2018 er om lag kr 656,8 mill., eller om lag kr 80.200,- per innbyggjar. Det var unytta lånemidlar ved utgangen av 2018 med kr 38,3 mill. Desse midlane blir nytta til auka investeringar i år, i tillegg til dei investeringane som opphavleg var vedteke i budsjettet.

Lånegjelda kjem til å auka betydeleg i år dersom låneopptaka i budsjettet blir gjennomførde. Kommunen vil, basert på budsjettet, få eit høgt gjeldsnivå ved utgangen av 2019.

Fylkesmannen ga i samband med budsjettet for 2018 uttrykk for at det er urovekkjande at kommunen legg opp til så store investeringar og låneopptak. Det vil bidra til at ny kommune som blir etablert frå 2020, får mykje gjeld. Ny kommune må ha økonomisk handlefridom. Det er viktig å unngå at gjeldsnivået i den nye kommunen blir for høgt i åra framover.

Det er rekna med ein betydeleg auke i renteutgiftene for kommunen. Det skuldast både pårekna auke i sjølve rentenivået og den store auken i kommunen si lånegjeld. Auken i lånegjelda må bli vurdert i samanheng med om dei årlege netto driftsoverskota er tilstrekkeleg store.

Oppsummering

Det er budsjettert med eit stort netto driftsunderskot for 2019. Det er difor ein stor ubalanse på drifta i år. Driftsutgiftene er for høge i år samanlikna med driftsinntektene. Denne ubalansen bør ikkje bli vidareført i den nye kommunen frå neste år.

Lånegjelda kjem til å auka betydeleg i år dersom låneopptaka i budsjettet blir gjennomførde. Kommunen vil, basert på budsjettet, få eit høgt gjeldsnivå ved utgangen av 2019. Ny kommune må ha økonomisk handlefridom. Det er viktig å unngå at gjeldsnivået i den nye kommunen blir for høgt i åra framover.

Med helsing

Lars Sponheim

Nils Erling Yndesdal
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Gjenpart:
Nordhordland revisjonsdistrikt, Postboks 16, 5902 Isdalstø
Sekretariatsleiar for kontrollutval, Postboks 16, 5902 Isdalstø